

Τι είναι ΣΔΙΤ;

Ν. 3389/2005 (ΦΕΚ Α' 232)

Οι Δημόσιοι Φορείς σε τομείς της αρμοδιότητάς τους **συνάπτουν έγγραφες συμβάσεις συνεργασίας από επαχθή αιτία** ("Συμβάσεις Σύμπραξης") με νομικά πρόσωπα του ιδιωτικού τομέα ("**Ιδιωτικοί Φορείς**") για την εκτέλεση έργων ή και την παροχή υπηρεσιών ("Συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα" ή "Συμπράξεις").

Οι Συμπράξεις μπορούν να υπάγονται στις διατάξεις του ν.3389/2005 εφόσον πληρούν σωρευτικά* οι κατωτέρω προϋποθέσεις:

- (α) **έχουν ως αντικείμενο την εκτέλεση έργων ή και την παροχή υπηρεσιών** αρμοδιότητας των Δημόσιων Φορέων
- (β) **προβλέπουν ότι οι Ιδιωτικοί Φορείς**, έναντι ανταλλάγματος που καταβάλλεται εφάπαξ ή τμηματικά από τους Δημόσιους Φορείς ή τους τελικούς χρήστες των έργων ή υπηρεσιών αυτών, **αναλαμβάνουν ουσιώδες μέρος των κινδύνων** που συνδέονται με τη χρηματοδότηση, την κατασκευή, τη διαθεσιμότητα ή τη ζήτηση του αντικειμένου της Σύμπραξης και των συναφών κινδύνων όπως, ενδεικτικά, το διαχειριστικό και τον τεχνικό κίνδυνο,
- (γ) **προβλέπουν ότι η χρηματοδότηση**, εν όλω ή εν μέρει, της κατασκευής των έργων ή της παροχής των υπηρεσιών **θα γίνει με κεφάλαια και πόρους που εξασφαλίζουν οι Ιδιωτικοί Φορείς και**
- (δ) Το συνολικό συμβατικό προϋπολογιζόμενο κόστος της υλοποίησης του αντικειμένου της Σύμπραξης **δεν υπερβαίνει το ποσό των € 500.000.000** ευρώ χωρίς ΦΠΑ

**Με ομόφωνη απόφαση της ΔΕΣΣΔΙΤ (Διυπουργικής Επιτροπής ΣΔΙΤ) είναι δυνατή, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, η υπαγωγή Συμπράξεων χωρίς να συντρέχει μία ή περισσότερες από τις προϋποθέσεις των εδαφίων (β) έως και (δ)*

***Δεν απαιτείται κύρωση της Σύμπραξης από τη Βουλή, όπως στην περίπτωση των έργων παραχώρησης.*

ΕΜΦΑΝΙΣΗ ΣΔΙΤ

- Από τις αρχές της δεκαετίας του 1990, οι ΣΔΙΤ απέκτησαν δυναμική σε αρκετές χώρες, ιδίως στην Ευρώπη, στην Ασία και στη Λατινική Αμερική. Τομείς αιχμής που εξυπηρετούνται μέσω ΣΔΙΤ είναι κυρίως οι υποδομές και δευτερευόντως οι δομές υγείας και εκπαίδευσης. Το ποσοστό Π/Υ στο Η.Β. προσεγγίζει το 12% των ετήσιων κεφαλαιουχικών δαπανών.

Ρόλος Δημόσιου και Ιδιωτικού φορέα

- Συμβάσεις, κατά κανόνα μακροχρόνιες
- **Αξιοποίηση της τεχνογνωσίας και της αποτελεσματικότητας του ιδιωτικού τομέα** ενώ παράλληλα το δημόσιο διατηρεί ισχυρό εποπτικό ρόλο
- **Εργαλείο μόχλευσης ιδιωτικών πόρων** σε αναπτυξιακά έργα με πολλαπλασιαστικό όφελος

Ρόλος Δημόσιου τομέα

- Καθορισμός προδιαγραφών έργου
- **Διενέργεια διαγωνισμών για την επιλογή του ιδιωτικού φορέα**
- **Αξιολόγηση προσφορών ιδιωτικού φορέα**
- Παρακολούθηση υλοποίησης και τήρησης συμβατικών υποχρεώσεων του ιδιώτη
- Διατήρηση ιδιοκτησίας παγίων

Ρόλος Ιδιωτικού Τομέα

- Εκπόνηση των απαραίτητων μελετών
- Κατασκευή έργου
- Εξασφάλιση απαιτούμενης χρηματοδότησης
- Συντήρηση, διαχείριση ή/και λειτουργία
- Επιστροφή του έργου στο Δημόσιο μετά τη λήξη της Σύμβασης

Προϋποθέσεις επωφελούς αξιοποίησης

- Η επωφελής για το Δημόσιο αξιοποίηση των ΣΔΙΤ εξαρτάται από την ορθή προσέγγιση των παραμέτρων τους, όπως η τμηματική αποπληρωμή σε βάθος χρόνου, η σωστή κατανομή των κινδύνων και των συναρτώμενων αμοιβών, αλλά και γενικότερα η ορθή επιλογή της αμοιβής και των λοιπών συμβατικών όρων.
- Όπως επισημαίνεται από τον ΟΟΣΑ (OECD (2012), *Recommendation of the Council on Principles for Public Governance of Public-Private Partnerships*), η επιτυχία διαχείρισης των ΣΔΙΤ εξαρτάται από τη θέσπιση ενός αξιόπιστου συστήματος εκτίμησης αποδοτικότητας (Δημόσια Συγκριτική Κοστολόγηση - PSC), αλλά και ξεκάθαρων κατευθυντήριων γραμμών για τα μη ποσοτικοποιήσιμα στοιχεία. Ο ΟΟΣΑ προτείνει τρεις παραμέτρους ενδεδειγμένης δημόσιας διακυβέρνησης σε σχέση με τις ΣΔΙΤ:
 - Θέσπιση σταθερού, διαυγούς και προβλέψιμου θεσμικού πλαισίου.
 - Επιλογή των ΣΔΙΤ με βάση την αρχή της βέλτιστης σχέσης ποιότητας - τιμής.
 - Ορισμός των οικονομικών μεγεθών με τρόπο που να ελαχιστοποιεί το δημοσιονομικό ρίσκο και να διασφαλίζει τη διαφάνεια στη διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων.
 - Σημείο-κλειδί αποτελεί η μεταφορά του ρίσκου από το δημόσιο στον ιδιώτη, μέσω συμφωνημένων όρων και ενδεδειγμένων μηχανισμών πληρωμής κατά τρόπο επωφελή για το δημόσιο συμφέρον. Οι ΣΔΙΤ αποδίδουν καλύτερα σε συνθήκες υγιούς ανταγωνισμού της αγοράς και το όποιο κόστος τους πρέπει να είναι συμβατό με τα οικονομικά μεγέθη της πολιτείας, βάσει εκτιμήσεων και προβλέψεων μεσοπρόθεσμου ορίζοντα και αναλυτικού πλάνου προϋπολογισμού.

Σχήματα ΣΔΙΤ

Ανταποδοτικά έργα ΣΔΙΤ

- Έργα ή υπηρεσίες για τα οποία **υπάρχει το στοιχείο της εμπορικής εκμετάλλευσης** και οι ιδιωτικοί φορείς, αναλαμβάνουν, πέρα από τη χρηματοδότηση, το σχεδιασμό, την κατασκευή, τη συντήρησή και την εκμετάλλευσή του έργου.
- Τα έργα/υπηρεσίες για τη χρήση των οποίων μπορεί να καταβληθεί σχετικό αντίτιμο άμεσα από τον καταναλωτή/χρήστη.
- **Ενδεικτικά παραδείγματα:**
 - ❑ Αυτοκινητόδρομοι
 - ❑ Αεροδρόμια
 - ❑ Λιμάνια
 - ❑ Παρκινγκ
 - ❑ Εμπορικά, συνεδριακά κέντρα
 - ❑ Τουριστικές υποδομές, κέντρα ιαματικού τουρισμού, χιονοδρομικά κέντρα
 - ❑ Ενεργειακά έργα (ΑΠΕ, Γεωθερμία)
 - ❑ Διαχείριση απορριμμάτων

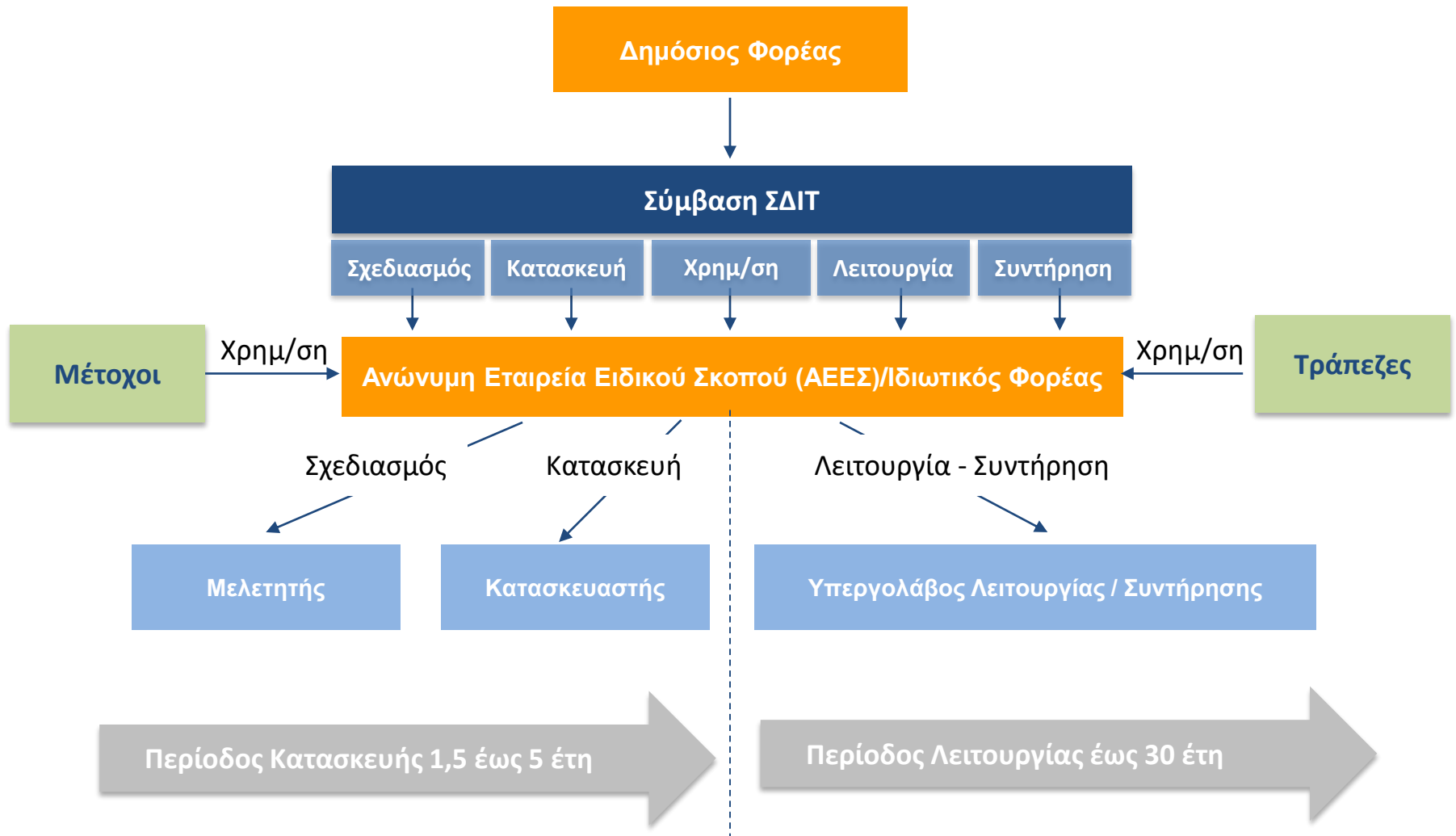
Έργα κοινωνικών υποδομών με πληρωμές διαθεσιμότητας

- Έργα ή υπηρεσίες, στις οποίες **δεν υπάρχει το στοιχείο της εμπορικής εκμετάλλευσης** για τους ιδιωτικούς φορείς.
- Οι ιδιωτικός φορέας αποπληρώνεται απ' ευθείας από το δημόσιο φορέα, σε βάθος χρόνου μετά την έναρξη λειτουργίας, βάσει προκαθορισμένων προδιαγραφών αποτελέσματος.
- **Ενδεικτικά παραδείγματα:**
 - ❑ Σχολεία, παιδικοί σταθμοί, νηπιαγωγεία, πανεπιστήμια
 - ❑ Κέντρα προστασίας ηλικιωμένων
 - ❑ Νοσοκομεία
 - ❑ Κτίρια στέγασης δημόσιων υπηρεσιών, αστυνομικές διευθύνσεις, πυροσβεστικοί σταθμοί
 - ❑ Παροχή υπηρεσιών τηλεπικοινωνιών και μηχανογράφησης
 - ❑ Αθλητικές εγκαταστάσεις

ΚΡΙΤΙΚΗ ΣΔΙΤ

- Τα χρέη που αναλαμβάνει τα κράτη με τα έργα ΣΔΙΤ δεν προσμετρούνται στο επίσημο χρέος και επομένως διαλανθάνει το πραγματικό τους κόστος
- Σύμφωνα με έκθεση των Ηνωμένων Εθνών, τα κόστη των ΣΔΙΤ συχνά υπερβαίνουν τα κόστη των καθαρών δημοσίων έργων για τις ίδιες υπηρεσίες λόγω μεγάλου σχεδιαστικού, διαχειριστικού και συναλλακτικού κόστους (<https://www.ohchr.org/EN/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=23740&LangID=E>)

Συμβατικές σχέσεις σε ένα έργο ΣΔΙΤ

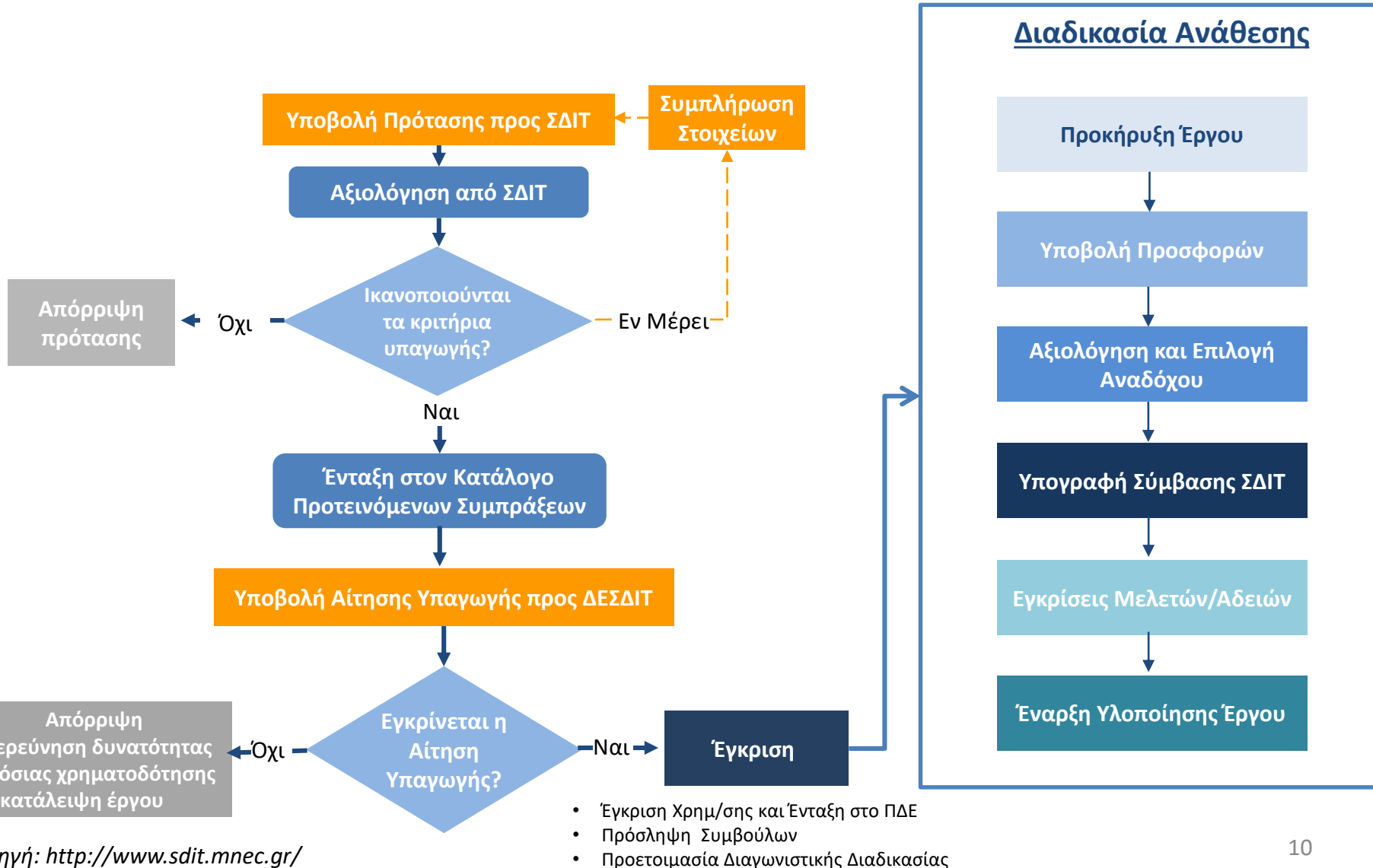
Διϋπουργική Επιτροπή ΣΔΙΤ

- Η **Διϋπουργική Επιτροπή Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (ΔΕΣΔΙΤ)** είναι το συλλογικό κυβερνητικό όργανο που αποφασίζει για έργα ΣΔΙΤ.
- Στη ΔΕΣΔΙΤ συμμετέχουν:
 - Τακτικά μέλη
 - ο Υπουργός που εποπτεύει τη μονάδα ΣΔΙΤ (Πρόεδρος)
 - ο Υπουργός Ανάπτυξης,
 - ο Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών,
 - ο Υπουργός Περιβάλλοντος & Ενέργειας και
 - ο Υπουργός Επικρατείας
 - Έκτακτα μέλη
 - ο Υπουργός ή οι Υπουργοί που εποπτεύουν καθέναν από τους Δημόσιους Φορείς, οι οποίοι εξετάζουν την υλοποίηση έργων ΣΔΙΤ στον τομέα ευθύνης τους.
- Στις **αρμοδιότητες της ΔΕΣΔΙΤ** εμπίπτει:
 - Η έγκριση της υπαγωγής συμπράξεων στο Ν.3389/2005 καθώς και η ανάκληση εγκρίσεων
 - Η απόφαση για την ένταξη **στο Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων** του καταβλητέου στους ιδιωτικούς φορείς συμβατικού ανταλλάγματος
 - Η απόφαση για τη συμμετοχή ή μη του Δημοσίου στη χρηματοδότηση ενός έργου ΣΔΙΤ

Μονάδα Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα

- Η Μονάδα Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ), επιπέδου Διεύθυνσης υπάγεται στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών Ανάπτυξης και έχει ως αντικείμενο, μεταξύ άλλων:
 - Τον εντοπισμό των έργων ή/και υπηρεσιών που μπορούν να υλοποιηθούν μέσω ΣΔΙΤ και την προώθηση του θεσμού.
 - Την αξιολόγηση προτάσεων Δημοσίων Φορέων για ένταξή τους ως έργα ΣΔΙΤ.
 - Την εισήγηση στη Διυπουργική Επιτροπή ΣΔΙΤ.
 - Την υποστήριξη των Δημοσίων Φορέων στις διαγωνιστικές διαδικασίες.
 - Την παρακολούθηση των συμβάσεων ΣΔΙΤ.
- Στην επιτροπή διενέργειας του διαγωνισμού συμμετέχει υποχρεωτικά ένα μέλος της Μονάδας ΣΔΙΤ.
- Σύμφωνα με το ΠΔ 5/2022 (ΦΕΚ Α' 15) «Οργανισμός Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων η οργανωτική δομή της Μονάδας Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) επιπέδου Διεύθυνσης έχει ως ακολούθως:
 - α) Τμήμα Α' Προγραμματισμού και Αξιολόγησης
 - β) Τμήμα Β' Παρακολούθηση της Εκτέλεσης Συμβάσεων
 - γ) Τμήμα Γ' Ωρίμασης και Νομικής Υποστήριξης ΣΔΙΤ

Διαδικασία Έγκρισης - Υλοποίηση Έργου ΣΔΙΤ

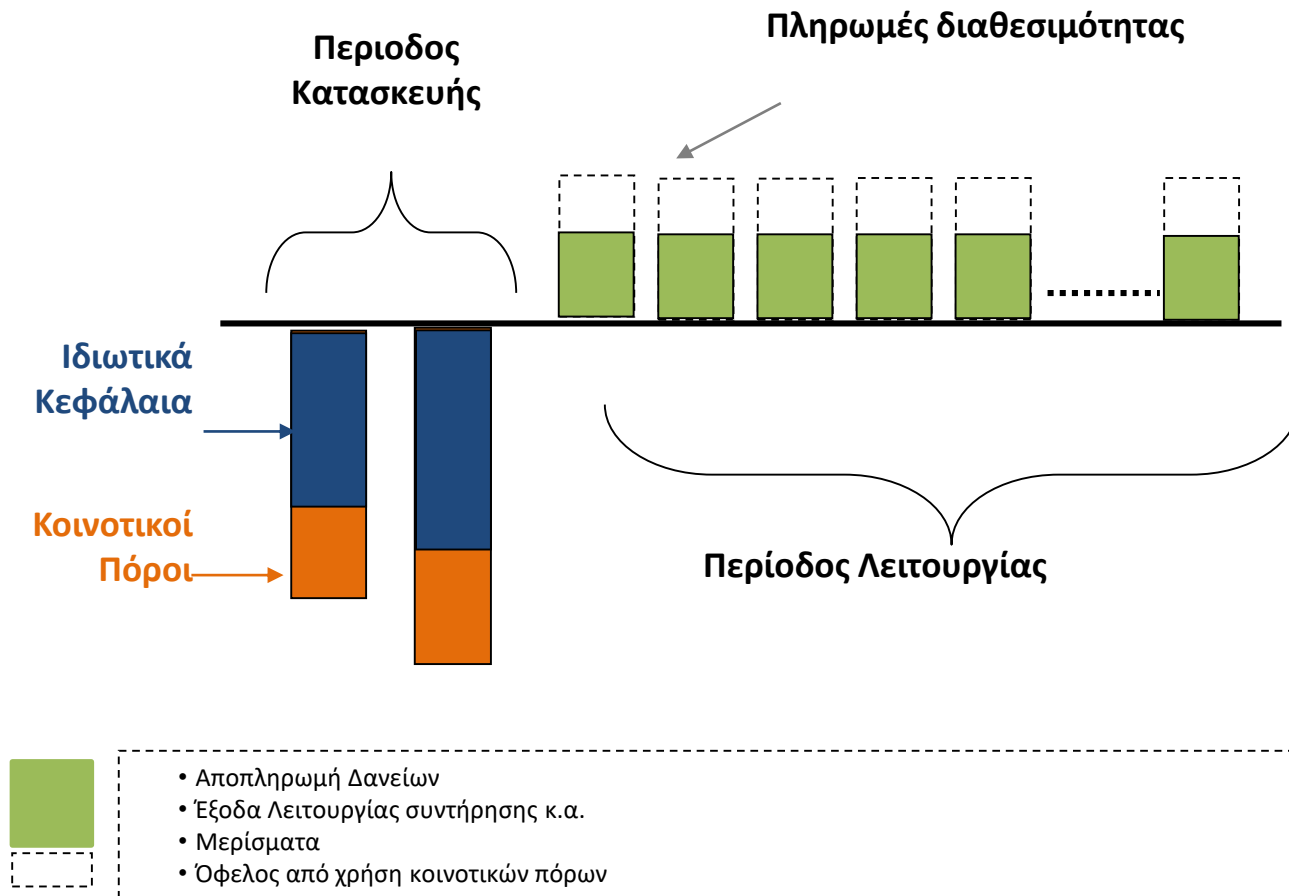
Χρηματοδότηση ΣΔΙΤ

*Οι Συμπράξεις
Δημοσίου και
Ιδιωτικού Τομέα,
συνδυάζουν τα
ιδιωτικά κεφάλαια
με τα υπόλοιπα
διαθέσιμα
χρηματοδοτικά
εργαλεία.*

- **Ιδιωτική χρηματοδότηση**
 - Στις ΣΔΙΤ ο ιδιωτικός φορέας σύμπραξης αναλαμβάνει την εξασφάλιση χρηματοδότησης του έργου.
 - Η χρηματοδότηση καλύπτεται από δάνεια τραπεζών και από την ίδια συμμετοχή του αναδόχου του έργου - εξετάζεται η δυνατότητα δανεισμού από την ΕΤΕπ.
- **Αξιοποίηση Εθνικών πόρων**
 - Με απόφαση της ΔΕΣΔΙΤ αποφασίζεται η συμμετοχή του Δημοσίου στη χρηματοδότηση μιας ΣΔΙΤ καθώς και οι όροι χρηματοδότησης.
- **Αξιοποίηση κοινοτικών πόρων**
 - Η αξιοποίηση πόρων του ΕΣΠΑ για μερική χρηματοδότηση της αρχικής κεφαλαιακής δαπάνης.
- **Χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ)**
 - Η ΕΤΕπ προσφέρει μακροχρόνια δανειακή χρηματοδότηση χαμηλού κόστους σε έργα υποδομής υψηλής προτεραιότητας, με αποτέλεσμα να μειώνεται το κόστος αποπληρωμής των έργων για το δημόσιο.
 - Η ΕΤΕπ συμμετέχει κατ' ανώτατο όριο έως το 50% στις χρηματοδοτικές ανάγκες του έργου.

Αξιοποίηση κοινοτικών πόρων σε έργα ΣΔΙΤ

Πότε χρηματοδοτούνται έργα ΣΔΙΤ από το ΠΔΕ;

- **Ανταποδοτικά έργα ΣΔΙΤ**
 - Όταν στη χρηματοδότηση της ΣΔΙΤ προβλέπεται η χρηματοδοτική συμμετοχή του Δημοσίου.
 - **Η χρηματοδοτική συμβολή του Δημοσίου** θα πρέπει να έχει προβλεφθεί στην απόφαση της ΔΕΣΔΙΤ.
 - Έναρξη χρηματοδοτήσεων από ΠΔΕ κατά την περίοδο λειτουργίας.
 - Παράδειγμα: ΣΔΙΤ Διαχείρισης απορριμμάτων ΔΙΑΔΥΜΑ ΑΕ
- **Έργα κοινωνικών υποδομών με πληρωμές διαθεσιμότητας**
 - **Η χρηματοδοτική συμβολή του Δημοσίου** προβλέπεται στην απόφαση της ΔΕΣΔΙΤ.
 - Στο ΠΔΕ εγγράφονται οι **πληρωμές διαθεσιμότητας** (αποπληρωμή ΙΦΣ).
 - Έναρξη χρηματοδοτήσεων κατά την περίοδο λειτουργίας.
 - Παραδείγματα: Σχολεία, Πυροσβεστικοί σταθμοί .
- **ΣΔΙΤ με αξιοποίηση κοινοτικών πόρων**
 - Δύναται να περιλαμβάνει έργα και των δύο κατηγοριών ΣΔΙΤ.
 - Στο συγχρηματοδοτούμενο ΠΔΕ εγγράφεται το μέρος του έργου ΣΔΙΤ που έχει ενταχθεί σε πρόγραμμα του ΕΣΠΑ και αφορά σε μέρος του κόστους κατασκευής.
 - Έναρξη χρηματοδοτήσεων κατά την περίοδο κατασκευής – Ξεχωριστός ΚΑ συγχρηματοδοτούμενου
 - Παραδείγματα: Ηλεκτρονικό Εισιτήριο, Τηλεματική.....

Προβλέψεις εγκυκλίου ΠΔΕ για έργα ΣΔΙΤ

Αρχική ένταξη έργου ΣΔΙΤ

- Απαιτείται πρόβλεψη για ένταξη στο ΠΔΕ στην απόφαση της Διυπουργικής Επιτροπής ΣΔΙΤ (ΔΕΣΔΙΤ).
- Υποβολή πρότασης του Φ.Χ.
- Σύμφωνη γνώμη ΣΔΙΤ (π/υ, πιστώσεις...)

Ένταξη συνεχιζόμενου έργου (ετησίως)

- Υποβολή πρότασης του φ.χ.
- Σύμφωνη γνώμη ΣΔΙΤ (π/υ, πιστώσεις...)

Ετήσιες Πιστώσεις

- Θα πρέπει να εξασφαλίζεται η **απρόσκοπτη χρηματοδότηση** της αποπληρωμής των ΣΔΙΤ–ρήτρες Σύμπραξης.
- **Προτεραιότητα στην εξόφληση οφειλών** έργων ΣΔΙΤ όσον αφορά στη χρηματοδότηση των έργων από το εθνικό σκέλος του ΠΔΕ.
- Στο ΠΔΕ οι **πιστώσεις εγγράφονται βάσει προγραμματισμού σε τριμηνιαία βάση**. Οι φορείς λαμβάνουν υπόψη τις ιδιαίτερες απαιτήσεις των Συμπράξεων

Μερικά Έργα ΣΔΙΤ - με υπογεγραμμένη Σύμβαση

Έργο	Τομέας	Έγκριση ΔΕΣΔΙΤ	Π/Υ Έργου	Συγχρ/ση ΕΕ	Τύπος	Διάρκεια Σύμβαση	Παρούσα Κατάσταση	Προκήρυξη Διαγωνισμ	Υπογραφή Σύμβαση
Υλοποίηση (14) Σχολικών υποδομών στην Περιφέρεια Αττικής (1Α)	Παιδεία	14/4/2006	58.000.000	JESSICA	Πληρωμές Διαθεσιμότητας	27	Σε λειτουργία	15/4/2008	1/4/2014
Υλοποίηση (10) Σχολικών υποδομών στην Περιφέρεια Αττικής (1Β)	Παιδεία	14/4/2006	52.000.000	JESSICA	Πληρωμές Διαθεσιμότητας	27	Σε λειτουργία	30/7/2008	1/5/2014
Κατασκευή και συντήρηση επτά (7) νέων Πυροσβεστικών Σταθμών	Άμυνα-Ασφάλεια	5/6/2006	25.900.000		Πληρωμές Διαθεσιμότητας	25	Σε λειτουργία	1/2/2007	1/4/2009
Υλοποίηση υποδομών του Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης Απορριμμάτων της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας	Περιβάλλον	2/8/2007	49.000.000	JESSICA	Πληρωμές Διαθεσιμότητας	27	Λειτουργία	5/1/2011	10/6/2015
Υλοποίηση αυτόματου συστήματος συλλογής κομίστρου και υπηρεσίες διαχείρισης κομίστρου ομίλου ΟΑΣΑ	Μεταφορές	1/9/2008	69.800.000	ΕΣΠΑ	Πληρωμές Διαθεσιμότητας	12	Λειτουργία	6/4/2011	29/12/2014
Υλοποίηση Ολοκληρωμένου Συστήματος Τηλεματικής για την πληροφόρηση επιβατών των μέσων της Οδικής Συγκοινωνίας ΑΕ και τη διαχείριση του στόλου της	ΤΠΕ	1/9/2008	19.400.000	ΕΣΠΑ/JESSICA	Πληρωμές Διαθεσιμότητας	12	Λειτουργία	22/2/2011	1/6/2014
Ανάπτυξης Ευρυζωνικών Υποδομών σε αγροτικές «λευκές» περιοχές της Ελληνικής Επικράτειας και Υπηρεσίες Εκμετάλλευσης - Αξιοποίησης των Υποδομών- LOT 2	ΤΠΕ	3/1/2012	100.000.000	ΕΣΠΑ	Παραχώρηση	17	Λειτουργία	21/11/2013	29/12/2014
Ανάπτυξης Ευρυζωνικών Υποδομών σε αγροτικές «λευκές» περιοχές της Ελληνικής Επικράτειας και Υπηρεσίες Εκμετάλλευσης - Αξιοποίησης των Υποδομών- LOT 3	ΤΠΕ	3/1/2012	96.000.000	ΕΣΠΑ	Παραχώρηση	17	Λειτουργία	22/11/2013	29/12/2014
Ανάπτυξη Ευρυζωνικών Υποδομών σε αγροτικές «λευκές» περιοχές της Ελληνικής Επικράτειας και Υπηρεσίες Εκμετάλλευσης - Αξιοποίησης των Υποδομών-LOT 1	ΤΠΕ	3/1/2012	68.800.000	ΕΣΠΑ	Παραχώρηση	17	Λειτουργία	22/11/2013	29/12/2014
Ψηφιακή καταγραφή, αποθήκευση και διάθεση πρακτικών συνεδριάσεων δικαστηρίων	ΤΠΕ	28/2/2012	6.700.000		Πληρωμές Διαθεσιμότητας	6	Λειτουργία	22/3/2013	21/12/2015
Υλοποίηση μονάδας επεξεργασίας απορριμμάτων Νομού Σερρών με ΣΔΙΤ	Περιβάλλον	6/3/2012	36.000.000	ΕΣΠΑ	Πληρωμές Διαθεσιμότητας	25	Υπό κατασκευή	14/4/2012	13/6/2017
Υλοποίηση μονάδας επεξεργασίας απορριμμάτων του Νομού Ηλείας	Περιβάλλον	9/4/2012	39.000.000	ΕΣΠΑ	Πληρωμές Διαθεσιμότητας	27	Υπό κατασκευή	5/5/2012	13/3/2019
Εγκατάσταση επεξεργασίας αστικών στερεών αποβλήτων Περιφέρειας Ηπείρου	Περιβάλλον	13/3/2013	52.000.000	ΕΣΠΑ	Πληρωμές Διαθεσιμότητας	27	Υπό κατασκευή	9/4/2013	21/7/2017

Μελέτη Περίπτωσης ένταξης έργου ΣΔΙΤ στο ΠΔΕ

